

Numer
4(32)/2017
ISSN
2081-8033

Puls Regionu

LUBELSKI INFORMATOR UNIJNY

UNIJNE KONKURSY 2018

TEMAT NUMERU

Miliard z unijnej kasy dla samorządów i firm

WYDARZENIE

Unijne finansowanie szansą na innowacyjny biznes

TWARDE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

W Puławach jest chemia do kultury

MIĘKKIE FUNDUSZE EUROPEJSKIE

Niepełnosprawność to nie wykluczenie

Spis treści

Aktualności

[s. 4] Czy wiesz, że...

[s. 6]

Życzenia noworoczne

[s. 6] Wszystkiego Europejskiego!

[s. 7]

Temat numeru

[s. 7] Miliard z unijnej kasy dla samorządów i firm

Lubelski Informator Unijny „Puls Regionu”

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Nakład: 3500 egz.

Wydawca: Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym
Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin
tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40
e-mail: drpo@lubelskie.pl, www.rpo.lubelskie.pl,
www.facebook.com/LubelskieFunduszeEuropejskie

Redakcja: Paweł Florek – Oddział Komunikacji RPO, Departament Zarządzania Regionalnym Programem Operacyjnym

Fotografie ze spisu treści: Marcin Tarkowski / Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Kancelaria Marszałka / Urząd

Marszałkowski Województwa Lubelskiego, Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie, www.fotolia.pl, www.pexels.com

Okładka: Aż miliard złotych przeznaczą władze województwa lubelskiego na konkursy o dotację w 2018 roku. Pieniądze pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020. Dzięki nim zaplanowano 29 naborów wniosków, w których o dofinansowanie z Unii Europejskiej powalczą samorządy, firmy i organizacje pozarządowe z Lubelszczyzny.

Więcej o unijnych konkursach w 2018 roku przeczytasz na stronach 7–9.

Fot.: www.fotolia.pl

Druk, skład i łamanie: Drukarnia Akapit Sp. z o.o.
ul. Węglowa 3, 20-481 Lublin, tel.: (81) 749 00 62
e-mail: sekretariat@drukarniaakapit.pl
www.drukarniaakapit.pl, www.facebook.com/DrukarniaAkapit

E-book: Pobierz elektroniczną wersję „Pulsu Regionu”. E-book znajdziesz na stronie www.rpo.lubelskie.pl w zakładce *Wiadomości – Publikacje*

Unia Europejska
Europejskie Fundusze
Strukturalne i Inwestycyjne

[s. 10]

Wydarzenie

[s. 10] Unijne finansowanie szansą na innowacyjny biznes

[s. 13]

Dotacje dla firm

[s. 12] Dekada minęła

Twarde fundusze europejskie

[s. 13] W Puławach jest chemia do kultury

[s. 18]

Miękkie fundusze europejskie

[s. 14] Brawo dla powiatu kraśnickiego
 [s. 15] Trzy umowy w dwa dni
 [s. 16] Konkursy EFS w 2018 roku
 [s. 17] Usługi społeczne i zdrowotne dla samorządów
 [s. 18] Niepełnosprawność to nie wykluczenie

[s. 21]

Blog

[s. 20] Eureka! Odkryłam, dlaczego współpraca biznesu z nauką się opłaca
 [s. 21] Jak innowacje zmieniają lubelskie firmy? Sprawdziłam to

[s. 27]

Gospodarka i innowacje

[s. 23] REBORN, czyli druga szansa dla przedsiębiorców „po przejściach”
 [s. 25] Projekt ELISE. Budujemy międzynarodowy ekosystem w obszarze life science

Fotogaleria

[s. 27] Przedszkole z unijnym akcentem

Lotnisko w Świdniku jest już pięciolatkiem

Port Lotniczy Lublin skończył pięć lat. Od początku działalności odprawił ponad 1,4 mln pasażerów. Ten rok, według szacunków, zamknie z rekordową liczbą obsłużonych podróżnych – 430 tys. Plany na kolejne 365 dni to rozbudowa terminala i pół miliona odprawionych osób.

Nasze lotnisko zajmuje 10. lokatę w Polsce pod względem liczby pasażerów, którzy przylecieli i wylecieli ze Świdnika. Wyprzedzamy m.in. Bydgoszcz i Łódź. Przed nami są Rzeszów i Szczecin, które chcemy dogonić.

Statystyki portu z roku na rok szybują w górę. W tym roku lotnisko obsłuży 430 tys. osób. To o 14% więcej niż w 2016 roku i jednocześnie najlepszy wynik w historii. Prognozy mówią też o 18-procentowym wzroście liczby operacji lotniczych (ok. 5 tys.). W sumie było ich już ponad 18 tys. Łącznie, od grudnia 2012 roku, lotnisko odprawiło ponad 1,4 mln pasażerów.

Te liczby nie wzięły się znikąd. Siatka połączeń oferowanych przez port powiększyła się o kilka kierunków. Największy sukces odnotowały Tel Awiw i Kijów. – *Wiele pracy włożyliśmy w uruchomienie lotów z Izraelem i Ukrainą* – podkreśla **Krzysztof Wójtowicz**, prezes Portu Lotniczego Lublin.

Lotnisko, chociaż deficytowe, jest ważnym elementem rozwoju nie tylko Lublina i Świdnika, ale całego województwa. – *Wpływa wyraźnie na poprawę jakości życia mieszkańców regionu, ale także na łatwiejszą wymianę gospodarczą i zdobywanie cennych kontaktów biznesowych, m.in. z naszymi partnerami w Niemczech czy na Ukrainie* – zauważa **Krzysztof Żuk**, prezydent Lublina.

Port nadal chce rozwijać skrzydła, dlatego w przyszłym

► W ciągu pięciu lat działalności lotnisko w Świdniku odprawiło ponad 1,4 mln pasażerów

Fot. Marcin Jarkowski / UMWL w Lublinie

roku planuje odprawienie pół miliona pasażerów. Zadanie nie będzie łatwe, szczególnie że od czerwca WizzAir likwiduje swoją bazę w Świdniku i tym zmniejsza liczbę połączeń. Władze portu liczą jednak, że część destynacji przejmą inne linie, z którymi prowadzone są rozmowy. W 2018 roku ruszy rozbudowa lotniska. Konkretnie chodzi o terminal, który ma mieć pięć tzw. gate'ów, cztery pełne linie kontroli bezpieczeństwa i większą powierzchnię handlową. – *Zakładamy, że w przyszłym roku nasza siatka połączeń obejmie 14 kierunków* – deklaruje **Ireneusz Dylczyk**, dyrektor handlowy PLL.

Aktualnie z lotniska w Świdniku swoje loty wykonuje sześciu przewoźników: WizzAir, Ryanair, easyJet, Polskie Linie Lotnicze LOT, BMI Regional oraz Small Planet, którzy oferują loty m.in. do Eindhoven, Londynu, Monachium, Oslo, Sztokholmu, Tel Awiwu, Kijowa, Mediolanu.

9 milionów dla Muzeum Nadwiślańskiego!

Ponad 9 milionów złotych unijnego dofinansowania trafiło do Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym. W ramach projektu przewidziano prace remontowe, budowlane i konserwatorskie, a także poszerzenie oferty kulturalno-edukacyjnej.

Co się zmieni? W Kamienicy Celejowskiej prace obejmą remont dachu, modernizację instalacji sanitarnych, wymianę ogrzewania oraz wewnętrznych instalacji elektrycznych i teletechnicznych. Zmieni się też teren wokół obiektu, w tym patio. Co ważne, dzięki liftingowi z pomieszczeń wystawienniczych skorzystają osoby z niepełnosprawnościami.

W ramach projektu zostanie przeprowadzony generalny remont konserwatorski Domu Kuncewiczów, w tym

► Marszałek Sławomir Sosnowski i Agnieszka Zadura, dyrektor Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym, prezentują plany modernizacji obiektów muzeum, dofinansowanej z funduszy europejskich

Fot. UMWL w Lublinie

modernizacja wewnętrznych instalacji sanitarnych, instalacji elektrycznych i teletechnicznych. Ponadto w planach jest odnowienie ogrodu wraz z małą architekturą. Podobnie jak w przypadku Kamienicy Celejowskiej obiekt będzie dostępny dla osób z niepełnosprawnościami.

W Dworze z Gościeradowa remont obejmie pomieszczenia na strychu, modernizację wewnętrznych instalacji sanitarnych, instalacji elektrycznych i teletechnicznych. Wykonana zostanie również rewaloryzacja ogrodu przyległego do posesji wraz z małą architekturą. Infrastruktura obiektu dostosowana będzie do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Dom wójtowski z Modliborzyc zyska m.in. nowy dach, drzwi i okna oraz lepszą elewację. Ponadto modernizacji doczekają się instalacje sanitarna, elektryczna i teletechniczna.

Spichlerz Ulanowskiego przejdzie remont konserwatorski. Zmienione zostaną instalacje sanitarna, elektryczna i niskoprądowa. Ważnym elementem projektu jest modernizacja infrastruktury wystawienniczej obiektu

i dostosowanie jej do standardów, które pozwolą na korzystanie z niej przez osoby z niepełnosprawnościami. Wykonana zostanie także rewaloryzacja terenu przyległego do obiektu, w którym znajdzie się ogród edukacyjny.

Modernizacja przestrzeni ekspozycyjnej pozwoli na przygotowanie nowych aranżacji wystaw stałych oraz stworzenie warunków do prezentacji równoległe wystaw czasowych, a przy tym organizację wydarzeń kulturalnych i edukacyjnych na znacznie większą skalę. Trzy z obecnych wystaw stałych zostaną zmodernizowane. Powstanie również nowa oferta edukacyjna, uzupełniająca dotychczasowe działania Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym.

Projekt „Remont konserwatorski i modernizacja ekspozycji w wybranych zabytkowych obiektach Muzeum Nadwiślańskiego w Kazimierzu Dolnym” otrzymał dofinansowanie w wysokości 9,7 mln zł z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wartość całego projektu to 14 mln zł.

Przyszłość programu Polska Wschodnia

Przyszłość programu Polska Wschodnia to wiodący temat konferencji, która odbyła się 21 listopada 2017 roku w Parlamencie Europejskim. Uczestnikami wydarzenia byli marszałkowie regionów Polski wschodniej.

Konferencja „Europejska wartość dodana Polityki Spójności w regionach” została zorganizowana przez Dom Polski Wschodniej w Brukseli. Jej celem było zaprezentowanie stanowiska Polski i regionów Polski wschodniej w kontekście wybranych aspektów budowy nowej, zreformowanej Polityki Spójności po roku 2020.

Jednym z kluczowych tematów były efekty i przyszłość programu Polska Wschodnia. Marszałkowie pięciu województw Polski wschodniej (lubelskiego, podkarpackiego, podlaskiego, świętokrzyskiego i warmińsko-mazurskiego) zwrócili uwagę, że ten program w znaczący sposób przyczynia się do rozwoju tych regionów i że nadal aktualna jest potrzeba kontynuowania wsparcia dedykowanego temu makroregionowi w perspektywie finansowej po 2020 roku.

Głównym tematem wystąpienia marszałka **Sławomira Sosnowskiego** było przedstawienie barier rozwojowych, i w związku z tym znaczenia Programu Polska Wschodnia dla rozwoju pięciu polskich regionów.

– Dzięki temu programowi udało się podwyższyć PKB per capita makroregionu z 36% w 2016 roku do 49% średniej unijnej w 2015 roku. Niemniej jednak regiony

wschodniej Polski rozwijały się wolniej niż pozostałe regiony i dysproporcje rozwojowe się pogłębiły. Nadal widoczne są braki infrastrukturalne, wysokie zatrudnienie w rolnictwie, niskie dochody własne samorządu czy problemy energetyczne. Stąd tak wielkie znaczenie tego programu dla rozwoju regionów – mówił marszałek województwa lubelskiego.

Gospodarzem wydarzenia był europoseł **Krzysztof Hetman**. Zaprezentował stanowisko Parlamentu Europejskiego na temat przyszłości Polityki Spójności, która jest wyrazem solidarności regionów i najważniejszym narzędziem wyrównywania szans rozwojowych.

► Marszałek Sławomir Sosnowski podczas konferencji poświęconej przyszłości unijnego programu Polska Wschodnia w ramach nowej Polityki Spójności po 2020 roku

Fot. UMWL w Lublinie

Wszystkiego Europejskiego!

- ✓ Kreatywnych pomysłów
- ✓ Perfekcyjnych projektów
- ✓ Samych wygranych konkursów
- ✓ Milionowych dotacji

życzy w 2018 roku

Zespół Regionalnego Programu Operacyjnego

Miliard z unijnej kasy dla samorządów i firm

Rozmowa ze Sławomirem Sosnowskim, marszałkiem województwa lubelskiego

Panie Marszałku, pod koniec listopada 2017 roku poznaliśmy harmonogram unijnych konkursów na 2018 rok. Ile naborów wniosków odbędzie się w przyszłym roku?

W sumie ogłosimy 29 konkursów. Do pozyskania będzie okrągły miliard złotych. To dwa razy więcej, niż kosztowała budowa lotniska w Świdniku. Po te pieniądze mogą sięgnąć m.in. samorządowcy, przedsiębiorcy i organizacje pozarządowe z naszego województwa.

Z harmonogramu naborów wynika, że sporo do zaoferowania dla przedsiębiorców ma LAWP.

Lubelska Agencja Wpierania Przedsiębiorczości zorganizuje łącznie 8 konkursów. Większość dotyczy dalszego rozwoju współpracy naukowców z firmami. Na dotację mogą liczyć m.in. projekty wcielające w życie wyniki badań naukowych, dzięki którym firmy stworzą nowe produkty lub usługi. Ponadto 55 mln zł czeka na przedsiębiorców, którzy chcą stworzyć lub ulepszyć swoje zaplecze badawczo-rozwojowe. W budżecie na 2018 rok znalazło się również 112 mln zł na termomodernizację hal produkcyjnych, wymianę ogrzewania i zakup nowoczesnych linii technologicznych. W efekcie nasze przedsiębiorstwa będą bardziej ekologiczne i zaoszczędzą na rachunkach za ogrzewanie.

Obok inwestycji firmy potrzebują wykwalifikowanych fachowców. Na ich kształcenie też trzeba pieniędzy. Znajdziemy je w kalendarzu konkursów na przyszły rok? Zadbaliśmy o to. Z jednej strony z funduszy skorzystają dorośli absolwenci szkół zawodowych, którzy będą uczestniczyć w specjalistycznych kursach zawodowych. Dzięki nim podniosą swoje umiejętności i zdolności praktyczne. Ponadto podejść do egzaminów potwierdzających ich kwalifikacje. Z drugiej strony unijne dofinansowanie pozwoli na rozwinięcie współpracy szkół zawodowych z pracodawcami i uczelniami wyższymi. Uczniowie będą praktykować i odbywać staże bezpośrednio w firmach oraz korzystać z technologii i laboratoriów dostępnych w przedsiębiorstwach i uczelniach wyższych. Podobnie jak dorośli, także uczniowie wezmą udział w profesjonalnych szkoleniach i zajęciach pozwalających na zdobycie

dotatkowych uprawnień. Po dotację sięgną również same szkoły zawodowe, które wyposażą swoje pracownię w najbardziej potrzebne narzędzia oraz sprzęt.

Fundusze unijne to spory zastrzyk środków na wsparcie najuboższych mieszkańców Lubelszczyzny. Czy władze województwa zamierzają im pomóc?

Pamiętamy o nich, dlatego z dotacji skorzystają ubogie rodziny, niepełnosprawni i bezrobotni mieszkańcy naszego regionu oraz wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych. Dzięki unijnemu wsparciu zyskają oni szansę na znalezienie pracy i zmianę swojego życia. Poczują się dowartościowani i powrócą do społeczeństwa. Wojewódzki Urząd Pracy zabezpieczył na ten cel 309 mln zł w czterech konkursach. Osobne wsparcie dla rodzin – niemal 91 mln zł w trzech konkursach – oferuje

Fot. UMWL w Lublinie

urząd marszałkowski. Chodzi m.in. o rozwijanie działalności Domów Pomocy Społecznej i spółdzielni socjalnych opiekujących się m.in. trudną młodzieżą.

A co z samorządami? Na co mogą liczyć w 2018 roku?

Już po raz trzeci w obecnej edycji Regionalnego Programu Operacyjnego samorządy staną do konkursu na dofinansowanie budowy i modernizacji sieci kanalizacyjnych, oczyszczalni ścieków i systemów zaopatrzenia w wodę. Przeznaczmy na to 37,8 mln zł.

Panie Marszałku, przed nami Nowy Rok. Czego życzy Pan mieszkańcom województwa?

Przede wszystkim szczęścia i pomyślności w życiu

prywatnym i zawodowym. Wnioskodawcom życzę sukcesów w sięganiu po fundusze europejskie w 2018 roku. Natomiast beneficjentom, którzy już dostali dotację, powodzenia w realizacji swoich unijnych inwestycji. Niech zmienią na lepsze nasze województwo!

Rozmawiał Paweł Florek
Departament Zarządzania RPO

Nabory wniosków w ocenie dyrekcji

O komentarz do harmonogramu naborów wniosków na 2018 rok poprosiliśmy dyrektorów instytucji, które zarządzają Regionalnym Programem Operacyjnym i organizują konkursy o dotację w unijnym programie dla województwa lubelskiego.

Fot. Marcin Tarkowski / UMWL w Lublinie

ów wniosków może się zmienić. Zachęcam więc do śledzenia naszej strony, gdzie informujemy o aktualizacji harmonogramu.

Unijne konkursy, które zaplanował na 2018 rok Zarząd Województwa Lubelskiego, koncentrują się w trzech obszarach: przedsiębiorczości, wspieraniu włączenia społecznego w regionie oraz systemu wsparcia rodzin. Takie są dzisiaj potrzeby naszego województwa, dlatego naszą odpowiedzią na nie jest zaangażowanie funduszy europejskich właśnie w ww. dziedzinach.

Doskonale wiemy, że oczekiwania ze strony samorządów, organizacji czy firm oraz zainteresowanie z ich strony dotacjami jest znacznie większe. Włodarze gmin dopytują, dlaczego w harmonogramie brakuje konkursów na odnawialne źródła energii czy poprawę efektywności energetycznej. Niestety, budżet programu jest już ograniczony i choćby na te obszary wyczerpaliliśmy wszystkie środki w konkursach ogłaszanych w 2017 roku.

Pamiętajmy jednak, że harmonogram nabo-

Iwona Nakielska, dyrektor Departamentu Zarządzania RPO

Fot. Marcin Tarkowski / UMWL w Lublinie

W związku z powyższym unijne wsparcie będzie można przeznaczyć na kompleksową budowę i modernizację komunalnych sieci kanalizacyjnych oraz oczyszczalni ścieków komunalnych wraz z zagospodarowaniem osadów, a także na budowę i modernizację systemów zaopatrzenia w wodę, w tym na wyposażenie w systemy zmniejszające straty w dostawach i zmniejszające ryzyko wystąpienia awarii.

Marcin Czyżak, dyrektor Departamentu Wdrażania EFRR

Fot. Departament Wdrażania EFS / UMWL w Lublinie

Postępujemy zgodnie z programem, stanowiącym odpowiedź na zdiagnozowane problemy i inwestujemy w te działania, na które są jeszcze fundusze. Konkursy umożliwią m.in. zakładanie żłobków i przedszkoli, otwarcie własnego biznesu, wesprą także programy typu outplacement. Zainwestujemy w tworzenie nowych placówek usług społecznych, a także kursy zawodowe i umiejętności z potwierdzeniem kwalifikacji dla osób dorosłych. Powstaną nowe programy zdrowotne. Zadbamy znów o lepszą współpracę szkół zawodowych z pracodawcami i uczelniami wyższymi celem podniesienia jakości kształcenia, jak i dopasowania go do potrzeb rynku pracy. Pomoc trafi także do podmiotów ekonomii społecznej.

Andrzej Kloc, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS

Fot. Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Aktualna sytuacja na rynku pracy w Polsce wymusza zmianę podejścia do polityki rynku pracy. Konieczne jest wsparcie osób długotrwale bezrobotnych, bez kwalifikacji i bez doświadczenia zawodowego, często ze złożonymi problemami powodującymi ubóstwo i wykluczenie społeczne. Spadające bezrobocie powoduje wzrost popytu na nowych pracowników.

W 2018 roku Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie, realizując działania z zakresu aktywizacji zawodowej oraz włączenia społecznego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020, ogłosi pięć konkursów na kwotę 320 mln zł. Odpowiadają one potrzebom bezrobotnych i pracodawców. Naszym celem są formy wsparcia dostosowane do potrzeb uczestników, czyli indywidualna diagnoza potrzeb społecznych i zawodowych, poradnictwo psychologiczne i zawo-

downe, pośrednictwo pracy oraz płatne szkolenia i staże zawodowe.

Małgorzata Sokół, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie

Fot. Sylwia Szczesna / LAWP w Lublinie

Na nadchodzący rok zaplanowaliśmy 8 konkursów skierowanych do lubelskich firm. Będzie to kontynuacja wspierania kooperacji biznesu i nauki. Dzięki unijnej dotacji przedsiębiorcy będą mogli zakupić niezbędne urządzenia laboratoryjne czy przeprowadzić kosztowne prace badawcze. Co więcej, przewidzieliśmy wsparcie dla instytucji otoczenia biznesu m.in. na stworzenie platformy współpracy między firmami a naukowcami. Aktualnie miliard złotych pracuje wśród naszych przedsiębiorców. W puli pozostało jeszcze ponad sześćset milionów na przyszłe działania. Są to środki przewidziane na rozwój lubelskiego biznesu, więc zachęcam do udziału w przyszłorocznych konkursach.

Marceli Niezgodą, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Wejdź na rpo.lubelskie.pl lub zeskanuj kod i pobierz pełny harmonogram naborów wniosków na 2018 rok.

Unijne finansowanie szansą na innowacyjny biznes

1.3 „Infrastruktura badawczo-rozwojowa w przedsiębiorstwach”	luty	55 161 600,00 PLN
1.5 „Bon na innowacje”	marzec	10 608 000,00 PLN
1.1 „Poprawa efektywności energetycznej przedsiębiorstw”	marzec	113 190 013,00 PLN
1.2 „Badania celowe”	kwiecień	14 851 200,00 PLN
3.5 „Bon na doradztwo”	wrzesień	2 767 290,26 PLN
3.4 „Dostosowanie oferty IOB do potrzeb rynku”	październik	57 283 200,00 PLN
1.4 „Transfer technologii i komercjalizacja badań”	listopad	29 323 592,56 PLN
3.3 „Przedsiębiorstwa odpryskowe”	listopad	20 216 187,00 PLN
RAZEM	8 konkursów	325 330 081,16 PLN

13 grudnia Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie zorganizowała konferencję pt. „Unijne finansowanie szansą na innowacyjny biznes – Dobre Praktyki”. Wydarzenie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem wśród lubelskich przedsiębiorców, którzy zapoznali się z możliwościami wsparcia swojego biznesu z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2014–2020 w przyszłym roku.

Spotkanie odbyło się 13 grudnia w Lubelskim Centrum Konferencyjnym. Gości przywitał **Marceli Niezgoda**, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie (LAWP).

– *Rozwój przedsiębiorstwa, wysoka kreatywność oraz zdobycie przywództwa technologicznego to cechy innowacyjnej firmy, które są na wyciągnięcie ręki dzięki funduszom z Regionalnego Programu Operacyjnego. Frekwencja na tej sali mówi sama za siebie – Lubelskie stawia na innowacyjność. Jesteśmy tu dla Was, by pomóc zrealizować Wasze pomysły na biznes i chęć dalszego rozwoju, żebyście stali się liderami we własnej dziedzinie* – akcentował dyrektor Niezgoda.

Pierwsza część konferencji rozpoczęła się od panelu dyskusyjnego, na którym zaprezentowano praktyczne informacje dotyczące możliwości finansowania innowacyjnych projektów z Regionalnego Programu Operacyjnego. W panelu wzięli udział przedstawiciele instytucji samorządowych – **Marceli Niezgoda**, dyrektor LAWP, i **Artur Habza**, dyrektor Departamentu Gospodarki i Współpracy

Zagranicznej w lubelskim urzędzie marszałkowskim, a także przedstawiciele lubelskich firm, którzy otrzymali dotacje na rozwój – **Daniel i Grzegorz Jakóbczyk** z przedsiębiorstwa JAK-MET i **Arkadiusz Sałbut** z firmy Revita.

Ponad 200 uczestników konferencji dowiedziało się, jak wygląda proces realizacji projektu od strony praktycznej oraz na co zwrócić szczególną uwagę przy rozliczaniu wydatków. Podsumowując pierwszą część spotkania, dyrektor Artur Habza zachęcał przedsiębiorców do korzystania z oferty Biznes Lubelskie.

– *Biznes Lubelskie jest to inicjatywa Samorządu naszego województwa, której celem jest wzmocnienie współpracy na rzecz obsługi eksporterów i inwestorów. Współpracujemy z samorządami, instytucjami otoczenia biznesu zarówno na poziomie lokalnym, regionalnym, ogólnopolskim, jak i międzynarodowym. Nie bójcie się inwestować w Lubelskie. Zgłaszajcie się do Biznes Lubelskie. Doceniła nas Komisja Europejska, która przyznała nam Europejską Nagrodę Promocji Przedsiębiorczości 2017. To dowód zaufania, ciężkiej pracy i działania na rzecz rozwijania inspiracji wśród*

lubelskich przedsiębiorców – podkreślał Artur Habza.

W dalszej części spotkania przedsiębiorcy poznali możliwości uzyskania zwrotnego wsparcia na rozwój działalności z Biłgorajskiej Agencji Rozwoju Regionalnego. BARR udziela już pożyczek dla firm z obecnego RPO. Następnie przedstawiciel Agencji Rozwoju Przemysłu poinformował uczestników o instrumentach zwrotnych i bezzwrotnych finansowania działalności gospodarczej. Natomiast o możliwościach współpracy firm z Regionalnym Centrum Obsługi Inwestora w Lublinie i o inicjatywie Invest in Lubelskie, której celem jest wzmocnienie współpracy na rzecz obsługi eksporterów i inwestorów, mówił dyrektor Artur Habza. Ostatnia prelekcja dotyczyła Krajowych Programów Pomocowych czekających na przedsiębiorców w kolejnych latach.

Uczestnicy konferencji odwiedzili również stoiska promocyjne, gdzie wśród wystawców były firmy, które zdobyły unijne wsparcie w konkursach organizowanych przez LAWP. Przedsiębiorcy chętnie dzielili się ofertą oraz informacjami na temat realizacji swoich inwestycji. Przez całą konferencję na gości czekali eksperci punktów informacyjnych funduszy europejskich, którzy doradzali, jak zdobyć fundusze europejskie.

– Bardzo dziękuję za tak liczne przybycie i zainteresowanie naszą konferencją. Rok 2018 przyniesie nowe możliwości,

ruszą nowe nabory wniosków i wierzę, że na kolejnym spotkaniu grono wystawców poszerzy się o kolejne firmy, które zostaną beneficjentami środków unijnych pochodzących z RPO – zakończył Marceł Niezgodą.

Katarzyna Romanek

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Fot. LAWP w Lublinie (3 zdjęcia)

Dekada minęła!

Od 10 lat wspiera lokalnych przedsiębiorców przez środki finansowe pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego. Odpowiada za organizację konkursów, ocenę złożonych wniosków o dotację, ich rozliczenie i kontrolę. Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie świętuje swoje dziesiąte urodziny.

Mamy się czym pochwalić

W latach 2007–2013 Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości (LAWP) ogłosiła 53 konkursy, podpisała 2267 umów o dotację z firmami, którym przekazała unijne wsparcie warte ponad 1,2 mld zł. Inwestycje nadzorowane przez LAWP przyniosły spektakularne efekty. W lubelskich przedsiębiorstwach powstało przeszło 4000 nowych miejsc pracy. Firmy, które najchętniej sięgały po dofinansowanie, należały do branż:

- » turystyka,
- » przemysł twórczy,
- » działalność w zakresie ochrony zdrowia człowieka.

W sumie 1400 przedsiębiorstw rozwinęło się dzięki środkom unijnym.

Rozpędzamy się

Od 2014 roku nie zwalniamy tempa. Z Regionalnego Programu Operacyjnego 2014–2020 przekazaliśmy w ręce przedsiębiorców Lubelszczyzny prawie miliard złotych. Zawarliśmy niemal 500 umów na realizację prekursorskich pomysłów. Już wkrótce planujemy podpisać ponad 200 umów na innowacyjne rozwiązania w dziedzinie odnawialnych źródeł energii.

Kierunek innowacyjność

Naszym priorytetem jest innowacja, czyli zmiana, która ulepsza, wprowadza wyższą jakość i stwarza warunki do powstania nowego produktu lub usługi. Zastosowanie innowacyjności w firmach realnie wpływa na wzrost ich konkurencyjności, dlatego lubelski biznes z powodzeniem rywalizuje o klienta na zagranicznych rynkach.

2267

tyle umów o dotację dla firm
podpisała Lubelska Agencja Wspierania
Przedsiębiorczości w Lublinie
w latach 2007–2013

Twój czas na biznes

Dzięki LAWP w Lublinie przedsiębiorstwa nawiązują współpracę ze środowiskiem naukowym, realizują odważne projekty badawczo-rozwojowe, wyposażają zaplecze badawcze. Wystarczy pomysł i złożenie wniosku. Wtedy my zrobimy wszystko, aby Twój biznes rozwinął skrzydła.

Sylvia Szczesna

Lubelska Agencja Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie

Fot. Sylvia Szczesna / LAWP w Lublinie

Miniona dekada wdrażania funduszy unijnych przez LAWP w Lublinie to czas intensywnej pracy zarówno po stronie wnioskodawców, jak i naszych pracowników. Z wielką przyjemnością pragnę podziękować za zaangażowanie i zachęcić do dalszego korzystania z możliwości, jakie daje nam nasz Regionalny Program Operacyjny. Dołożymy wszelkich starań, aby lubelskie firmy wykorzystały całą pulę środków finansowych adresowanych właśnie do nich. Mamy wspólny priorytet, który osiągniemy razem. Jest nim Innowacyjny Lubelskie.

Marceli Niezgoda
dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości
w Lublinie

W Puławach jest chemia do kultury

Popularny „Dom Chemika” za dwa lata stanie się dla Puław tym, czym dzisiaj dla Lublina jest Centrum Spotkania Kultur. Nowoczesna mediateka i całkowicie przebudowany Puławski Ośrodek Kultury mają przyciągnąć swoją bogatą ofertą mieszkańców miasta i turystów. Pieniądze na inwestycję – ponad 14,5 mln zł – pochodzą z Regionalnego Programu Operacyjnego.

W połowie listopada w puławskim magistracie władze województwa i prezydent Puław podpisali umowę gwarantującą miastu ponad 14,5 mln zł na kompleksowy remont Puławskiego Domu Kultury. To fundusze europejskie, które Puławy zdobyły bez konkursu.

– *Puławy obok Białej Podlaskiej, Chełma i Zamościa są tzw. miastem subregionalnym, które w dużym stopniu oddziałuje na pozostałe, mniejsze gminy w swoim otoczeniu. Dla tej grupy miast mamy specjalne środki wygoszpodarowane w budżecie Regionalnego Programu Operacyjnego. Dzięki nim możemy wspierać ważne projekty miast subregionalnych bez konieczności ogłaszania na nie konkursów* – podkreślał **Grzegorz Kapusta**, wicemarszałek województwa lubelskiego.

Puławy, jako pierwsze z miast subregionalnych, podpisały umowę na inwestycję strategiczną. W sumie Zarząd Województwa Lubelskiego parafuje 53 takie umowy.

Siedzibę POK oddano do użytku w 1984 roku. Składa się z dwóch obiektów: budynku głównego i pawilonu wystawowego. Ze względu na swój stan wymaga pilnego remontu i dostosowania do obecnych standardów oraz przepisów prawa. Przebudowa POK, połączona z powstaniem mediateki, pozwoli na zwiększenie zasięgu działania ośrodka i liczby uczestników wydarzeń kulturalnych. Tylko w 2014 roku w zorganizowanych 146 wydarzeniach: spektaklach, koncertach, kabaretach, warsztatach, festiwalach, galach i konkursach, uczestniczyło ok. 52 tys. widzów. Z tego grona 65–70% to mieszkańcy okolicznych gmin. W przypadku imprez festiwalowych i warsztatowych byli też goście z całej Polski, a nawet z zagranicy.

– *Doskonale wiem, jak wiele osób spoza Puław korzysta z oferty „Domu Chemika”. Wśród nich była też moja córka. Występowała w zespole pieśni i tańca „Powiśle”, który koncertował właśnie w POK. Cieszę się, że moje rodzinne miasto dołączyło do grona miast subregionalnych, ponieważ może dzisiaj realizować projekty, które wpływają na rozwój nie tylko Puław, ale także sąsiadujących z nim samorządów* – zaznaczył **Paweł Nakonieczny**, członek Zarządu

Puławy obok Białej Podlaskiej, Chełma i Zamościa są tzw. miastem subregionalnym, które w dużym stopniu oddziałuje na pozostałe, mniejsze gminy w swoim otoczeniu.

GRZEGORZ KAPUSTA, WICEMARSZAŁEK WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO

Województwa Lubelskiego.

Całkowity koszt modernizacji Puławskiego Ośrodka Kultury szacowany jest na ok. 35 mln zł. Obok robót budowlanych zaplanowano m.in. zakup nagłośnienia i sprzętu multimedialnego dla sali widowiskowej.

– *Chcemy rozpocząć prace remontowe jeszcze w tym roku. Już wyłoniliśmy wykonawcę robót. Przekazaliśmy mu także plac budowy. W tym miejscu dziękuję Zarządowi Województwa Lubelskiego i włodarzom pozostałych miast subregionalnych za wzorową współpracę, dzięki której dzisiaj podpisujemy umowę na modernizację POK z atrakcyjnym dla nas podziałem kosztów* – powiedział **Janusz Grobel**, burmistrz Puław, podczas spotkania z dziennikarzami.

Inwestycja ma być gotowa najpóźniej w połowie 2020 roku.

Paweł Florek

Departament Zarządzania RPO

► Wicemarszałek Grzegorz Kapusta i Paweł Nakonieczny, członek Zarządu Województwa Lubelskiego, gratulują Januszowi Groblowi podpisania umowy na modernizację Puławskiego Ośrodka Kultury „Dom Chemika”

Brawo dla powiatu kraśnickiego

Umowy podpisane. W powiecie kraśnickim z funduszy europejskich skorzystają uczniowie popularnych zawodówek i osoby zagrożone wykluczeniem społecznym.

– Projekt „Nowe umiejętności szansą na sukces”, złożony w ramach konkursu dotyczącego kształcenia zawodowego, otrzyma dofinansowanie na prawie 2 mln zł – mówi **Sławomir Sosnowski**, marszałek województwa lubelskiego.

Pieniądze zostaną przeznaczone na doposażenie pracowni szkolnych w nowoczesny, dostosowany do potrzeb rynku pracy sprzęt oraz podniesienie kwalifikacji i kompetencji 26 nauczycieli i – co najważniejsze – dostosowanie do potrzeb rynku pracy kształcenia zawodowego 350 uczniów. Na przyszłych fachowców czekają dodatkowe zajęcia specjalistyczne i kursy owocujące nowymi uprawnieniami. Przewidywana jest też współpraca szkół objętych projektem z uczelniami wyższymi w zakresie aktualizacji ich wiedzy (studia podyplomowe, szkolenia, kursy), jak również kooperacja z pracodawcami dotycząca organizacji dodatkowych staży i praktyk.

Na drugi projekt, poświęcony aktywizacji społecznej i zdrowotnej mieszkańców powiatu kraśnickiego, przeznaczono blisko 884 tys. zł. Unijne wsparcie otrzyma 18 placówek świadczących usługi społeczne, a skorzysta na

tym 135 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym. Dzięki dofinansowaniu projektu ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego do września 2020 roku osoby objęte wsparciem będą mogły skorzystać z sze-rokiego wachlarza zajęć, np.:

- » zdrowy styl życia i jedzenia,
- » integracja kulturalna,
- » warsztaty komputerowe.

– *Przełomową innowacją są jednak elektroniczne „bransoletki życia”, dzięki którym usługą całodobowego monitoringu objęte zostaną osoby niesamodzielne z powodu wieku, stanu zdrowia lub niepełnosprawności* – dodaje marszałek.

Bransoletka mierzy tętno, ciśnienie krwi, reaguje nawet na upadek pacjenta. Dlatego zapewni szybką i skuteczną reakcję w sytuacji bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia.

f Szerzej o opasce ratującej życie pisaliśmy w poprzednim numerze „Pulsu Regionu” (nr 3/2017).

Iwona Skubisz

Departament Wdrażania EFS

► W projekcie „Nowe umiejętności szansą na sukces” weźmie udział 350 uczniów z 6 szkół. Wśród nich przyszli mechanicy samochodowi z Zespołu Szkół Nr 3 w Kraśniku

Fot. Pexels.com

Trzy umowy w dwa dni

6 i 7 listopada powiat świdnicki podpisał 3 umowy o łącznej wartości ponad 4,6 mln zł na rozwój szkolnictwa zawodowego. Pieniądze na dodatkowe formy kształcenia, wykraczające poza podstawę programową, i doposażenie pracowni trafią do 5 szkół w Piaskach i Świdniku. Skorzysta z nich 500 uczniów i 40 nauczycieli.

Projekt „Droga do profesji” dotyczy Zasadniczej Szkoły Zawodowej i Technikum z Zespołu Szkół w Piaskach. Ich wychowankowie będą mogli wziąć udział w stażach, praktykach, zajęciach laboratoryjnych i specjalistycznych, umożliwiających uzyskanie i uzupełnienie wiedzy oraz umiejętności zawodowych. Wśród nich są:

- » operacje blacharskie,
- » naprawa i obsługa klimatyzacji,
- » szkolenie z bezpiecznej jazdy,
- » nowoczesne metody strzyżenia,
- » stylizacja wizerunku.

W celu zwiększenia szans na rynku pracy zostaną zorganizowane kursy:

- » spawacz metodą TIG,
- » prawo jazdy kategorii B,
- » operator wózków widłowych,
- » uprawnienia elektryczne do 1 kV,
- » wizaż i zabiegi kosmetyczne.

Uczniowie nauczą się branżowego języka angielskiego, będą wyjeżdżać na targi branżowe i do zakładów pracy oraz skorzystają z zajęć prowadzonych przez pracowników autoryzowanych stacji obsługi pojazdów. Z projektu skorzysta niemal 290 uczniów. Doposażone zostaną też pracownie kształcenia zawodowego oraz zostaną zakupione materiały dydaktyczne. Oferta dla 15 nauczycieli to staże i kursy podnoszące ich kompetencje merytoryczne i praktyczne oraz studia podyplomowe związane z modernizacją oferty edukacyjnej.

Z dwóch kolejnych projektów wspierających szkolnictwo zawodowe: „Wykształceni zawodowcy” i „Mistrzostwo w Zawodzie Kluczem do Sukcesu – II edycja” skorzystają Powiatowe Centrum Edukacji Zawodowej im. Zygmunta Puławskiego oraz Zespoły Szkół Zawodowych nr 1 i 2 w Świdniku. W projekcie PCEZ weźmie udział 100 uczniów kształcących się na kierunkach:

- » technik mechanik lotniczy,
- » technik mechanik,
- » technik informatyk,
- » technik ekonomista,
- » technik lotniskowych służb operacyjnych.

Dla ZSZ 1 będą to:

- » technik żywienia i usług gastronomicznych,
- » technik hotelarstwa,
- » technik logistyk.

W obu szkołach dodatkowymi formami kształcenia planuje się objąć 110 uczniów. Z projektów skorzysta też odpowiednio 21 i 4 nauczycieli oraz instruktorów praktycznej nauki zawodu.

Adam Piejko

Departament Wdrażania EFS

► Waldemar Białowas, wicestarosta powiatu świdnickiego, Andrzej Kloc, dyrektor Departamentu Wdrażania EFS w lubelskim urzędzie marszałkowskim, i Waldemar Szałek, dyrektor Zespołu Szkół w Piaskach

Fot. Adam Piejko / UMWL w Lublinie

Konkursy EFS w 2018 roku

Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego przewidział 12 konkursów, w tym 3 w ramach Zintegrowanych Instytucji Terytorialnych Lubelskiego Okręgu Funkcjonalnego. Poniżej podsumowujemy ofertę dotacji na tzw. projekty miękkie.

W I kwartale 2018 roku odbędą się dwa konkursy dotyczące godzenia życia zawodowego i prywatnego (działania 9.4 i 9.7). W praktyce chodzi o przedsięwzięcia zwiększające dostęp do opieki nad dziećmi do 3 lat, czyli powstanie nowych żłobków i klubów dziecięcych. Na pierwszy z konkursów przewidziano 44 mln zł. Na drugi 12 mln zł. Nabór z działania 11.2 Usługi społeczne i zdrowotne to szansa na rozwój zintegrowanych usług uzupełniających i wspierających rolę rodziny oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej. Budżet tego konkursu to 29,8 mln zł. Dwa pozostałe nabory wniosków (działania 12.1 i 12.5) umożliwią zakładanie przedszkoli. Zarezerwowano na nie odpowiednio 27,6 i 3,9 mln zł.

Drugi kwartał przyniesie cztery konkursy. Dotacje na własny biznes będzie można pozyskać w ramach działania 9.3 Rozwój przedsiębiorczości, a zakładana alokacja to 4,84 mln zł. Blisko 9,5 mln zł z działania 10.4 (ZIT LOF) wesprze programy typu outplacement, obejmujące m.in. doradztwo zawodowe, pośrednictwo pracy, szkolenia, kursy czy staże. Pieniądze na rozwój środowiskowych form pomocy i samopomocy, wsparcie dla tworzenia i funkcjonowania placówek usług społecznych, usługi z zakresu mieszkalnictwa chronionego, jak też wspomaganego oraz tworzenie warunków do opieki domowej zaoferuje konkurs

z działania 11.2. Ale to nie wszystko. Kolejny konkurs ułatwi organizację i prowadzenie kwalifikacyjnych kursów zawodowych i kursów umiejętności dla osób dorosłych oraz potwierdzanie kwalifikacji poprzez odpowiednie egzaminy – to działanie 12.4.

W drugim półroczu ogłosimy trzy nabory wniosków. Jeden z nich przyniesie programy zdrowotne ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy, na co przeznaczono 6,1 mln zł. Drugi będzie poświęcony szkolnictwu zawodowemu. Projekty, które dofinansujemy w jego ramach będą miały na celu m.in. zwiększenie współpracy szkół i placówek kształcenia zawodowego z pracodawcami i szkołami wyższymi oraz wdrażanie innowacyjnych form nauczania. Przypadnie na to ponad 31,3 mln zł.

W IV kwartale planowany jest konkurs z działania 11.3 Ekonomia społeczna, który zaoferuje dofinansowanie na rzecz tworzenia i funkcjonowania podmiotów ekonomii społecznej, nowe miejsca pracy w tym sektorze, w szczególności w przedsiębiorstwach społecznych, oraz na usługi pomocy świadczone przez akredytowane Ośrodki Wsparcia Ekonomii Społecznej (OWES). Do podziału będzie 47 mln zł.

Adam Piejko

▶ Już w I kwartale 2018 roku ruszą konkursy o dotacje, dzięki którym w województwie lubelskim powstaną nowe żłobki i kluby dziecięce

Fot. Fotolia.pl

Przyjdź na szkolenie

Pamiętaj, że ogłoszenie konkursu pojawia się min. 30 dni przed terminem przyjmowania wniosków. Zazwyczaj wcześniej organizujemy szkolenie dla potencjalnych beneficjentów, na którym szczegółowo omawiamy zasady naboru wniosków i wnikliwie przyglądamy się zapisom regulaminu konkursu.

W każdej chwili jesteśmy do Twojej dyspozycji. Napisz, zadzwoń lub przyjdź do naszego Punktu Kontaktowego RPO w Lublinie.

- » ul. Czechowska 19
- » tel. (81) 441 68 43 lub 800 888 337 (bezpłatna infolinia)
- » e-mail: efs@lubelskie.pl

Usługi społeczne i zdrowotne dla samorządów

Fot. Departament Wdrażania EFS / UMWL w Lublinie

Ponad 200 osób wzięło udział w konferencji „Usługi społeczne i zdrowotne w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 – szansa dla samorządów”, zorganizowanej przez Departament Wdrażania EFS w lubelskim urzędzie marszałkowskim. Spotkanie odbyło się 12 grudnia w Lubelskim Centrum Konferencyjnym.

– *Chcieliśmy zaprezentować ofertę Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na przyszły rok, skupiając się zwłaszcza na usługach społecznych i zdrowotnych, w ramach których projekty będą realizować lubelskie samorządy* – mówi Sławomir Sosnowski, marszałek województwa lubelskiego.

Dyrektorzy i pracownicy Departamentu Wdrażania EFS, Departamentu Wdrażania EFRR oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie omówili harmonogramy naborów wniosków. Zaprezentowali również przykłady efektywnego wykorzystania środków unijnych. Ponadto przedstawiono szanse na pomoc dla podległych samorządom jednostek pomocy społecznej w realizacji działań na rzecz osób wykluczonych bądź zagrożonych wykluczeniem społecznym. Chodzi m.in. o długotrwale bezrobotnych, niepełnosprawnych, ubogich, starszych i niesamodzielnych mieszkańców regionu. Przybyli goście poznali również możliwości dofinansowania z EFS dla usług opiekuńczych,

asystenckich i zdrowotnych oraz kluczowe w realizacji projektów EFRR kwestie dotyczące zamówień publicznych.

Podczas konferencji przedstawiciele samorządów i jednostek im podległych mogli skonsultować swoje wątpliwości z pracownikami Departamentu Wdrażania EFS oraz Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie.

– *Gorąco zachęcam do skorzystania z zaprezentowanej oferty konkursów na 2018 rok* – podkreślał marszałek Sosnowski.

Adam Piejko

Zeskanuj kod i pobierz bezpłatne prezentacje z konferencji „Usługi społeczne i zdrowotne w Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Lubelskiego na lata 2014–2020 – szansa dla samorządów”.

Niepełnosprawność to nie wykluczenie

Włączenie społeczne, to nie tylko pomoc instytucjonalna. Często punktem wyjścia jest integracja z osobami o podobnych problemach lub środowiskiem lokalnym. Osoby te potrzebują indywidualnego podejścia i skierowania na ścieżkę prowadzącą do aktywizacji społecznej i zawodowej.

W 2017 roku działania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie (WUP) w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego skupiały się na pomocy osobom najbardziej oddalonym od rynku pracy, czyli:

- » bezrobotnym,
- » niepełnosprawnym,
- » wykluczonym społecznie.

– W ramach aktywnego włączenia ogłosiliśmy dotychczas 9 konkursów. Podpisaliśmy 86 umów na ponad 106 mln zł. Już 1500 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęliśmy wsparciem. Rekrutacja do projektów trwa – informuje Małgorzata Sokół, dyrektor Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie.

Wśród projektów realizowanych w obszarze włączenia społecznego uczestnikami są również osoby z niepeł-

Wśród najczęstszych barier utrudniających dostęp w projekcie dla osób z niepełnosprawnością są:

- » brak świadomości na temat potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności (inne potrzeby mają osoby z problemami w poruszaniu się, inne osoby niewidome czy niesłyszące, a jeszcze inne osoby z niepełnosprawnością intelektualną),
- » brak dostępności, w szczególności do transportu, przetrzeni publicznych i budynków (np. brak podjazdów, wind, sygnalizacji dźwiękowej dla osób niewidzących itp.),
- » brak dostępności materiałów dydaktycznych, zasobów cyfrowych (m.in. strony internetowe i usługi internetowe, np. e-learning, niedostosowane do potrzeb osób niewidzących i niedowidzących), niektórych środków masowego przekazu przez konkretne grupy osób z niepełnosprawnościami.

Przystępując do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu, skorzystaj z poradnika dla realizatorów projektów i instytucji systemu wdrażania funduszy europejskich 2014–2020 – Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Zawarte tam informacje są praktyczne dla projektodawców i pozwolą sprawdzić oraz ocenić dostępność projektu na etapie weryfikacji wniosku.

Udział w projektach osób z niepełnosprawnościami wiąże się z zapewnieniem usprawnień, które powinny wynikać z przeprowadzonej diagnozy, wskazanych problemów i specyficznych cech oraz potrzeb uczestników.

Finansowanie wydatków związanych z mechanizmem

W ramach aktywnego włączenia ogłosiliśmy dotychczas 9 konkursów. Podpisaliśmy 86 umów na ponad 106 mln zł. Już 1500 osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objęliśmy wsparciem.

**MAŁGORZATA SOKÓŁ, DYREKTOR
WOJEWÓDZKIEGO URZĘDU PRACY
W LUBLINIE**

nosprawnościami. Musisz pamiętać o zapewnieniu im dostępności:

- » na etapie planowania projektu – charakterystyka uczestników, analiza potrzeb, planowanie zadań, określenie celów, wrażliwy budżet,
- » na etapie realizacji projektu – rekrutacja, informacja i promocja, działania/usługi, produkty, co jest weryfikowane na etapie oceny wniosku o dofinansowanie projektu.

Zeskanuj kod i dowiedz się, co zrobić, aby Twój projekt był dostępny dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności.

► Realizując unijny projekt, pamiętaj o osobach z niepełnosprawnościami. Zrób wszystko, aby nie zderzyły się z barierami, które utrudnią im udział w projekcie

Fot. Fotolia.pl

racjonalnych usprawnień jest możliwe w ramach zasady elastyczności budżetu projektu. Umożliwia to beneficjentom dokonywanie przesunięć środków w ramach budżetu na ten cel w momencie pojawienia się w projekcie specjalnych potrzeb osoby lub osób z niepełnosprawnościami.

Koszt racjonalnych usprawnień dla osoby z niepełnosprawnością będącej uczestnikiem projektu to maksymalnie 12 tys. zł.

Przykłady wydatków w ramach racjonalnego usprawniania:

- » koszty specjalistycznego transportu na miejsce realizacji projektu,
- » dostosowanie budynków z myślą o osobach z niepełnosprawnościami (np. budowa tymczasowych podjazdów;

montaż platform, wind, podnośników; właściwe oznakowanie budynków poprzez wprowadzanie elementów kontrastowych i wypukłych dla osób niewidomych i słabowidzących itp.),

- » koszty asystenta osoby z niepełnosprawnością,
- » zapewnienie tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
- » zapewnienie przewodnika dla osoby mającej trudności w widzeniu.

843

tyle osób z niepełnosprawnościami zostało objętych wsparciem w projektach dotyczących aktywnego włączenia

Wszyscy mamy równe prawa – tak mówi konstytucja. Gwarantuje ona prawo do niedyskryminacji, stanowiąc, że nikt nie może być dyskryminowany w życiu politycznym, społecznym lub gospodarczym z jakiegokolwiek przyczyny (art. 32 pkt 2).

– *W harmonogramie konkursów na 2018 rok zaplanowaliśmy cztery konkursy dotyczące aktywnego włączenia. Zachęcam do sprawdzenia szczegółów konkursów i sięgnięcia po fundusze europejskie wspierające osoby wykluczone, w tym z niepełnosprawnościami – namawia dyrektor Małgorzata Sokół.*

Katarzyna Szymańska-Dawidek
Wojewódzki Urząd Pracy w Lublinie

Masz dodatkowe pytania? Odpowiemy na każde, nawet najtrudniejsze

Odwiedź Punkt Kontaktowy RPO w Wojewódzkim Urzędzie Pracy w Lublinie.

- » ul. Obywatelska 4
- » tel. (81) 463 53 63 lub 605 903 491
- » e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Eureka!

Odkryłam, dlaczego współpraca biznesu z nauką się opłaca

Postęp technologiczny i naukowy pokazuje, że każdy pomysł można zrealizować. Zwłaszcza jeśli spotkają się ze sobą nauka z biznesem. Gdy do tego duetu doliczysz jeszcze pieniądze, zyskujesz pewność, że Twoja firma rozwinie skrzydła. Przykład Eureka z Lublina pokazuje, że współpraca z nauką się opłaca. Dlaczego? O tym dowiesz się z tego wpisu.

Innowacje dobrze smakują

Niedawno miałam okazję rozmawiać z Janem Gózdziem, założycielem i szefem Grupy Eureka. Jego firma projektuje najlepsze maszyny i linie produkcyjne dla przemysłu spożywczego, sprzęt weterynaryjny i aparaturę badawczo-laboratoryjną. W DNA przedsiębiorstwa wpisana jest innowacyjność, dlatego firma nie stoi w miejscu. Ciągłe pracuje nad nowymi rozwiązaniami. Ostatnio postanowiła sięgnąć po fundusze europejskie na ochronę patentową swoich wynalazków. Jak je wykorzystywała i co zyskała?

Eureka zdobyła dofinansowanie w konkursie 1.5 Bon na patent (dzisiaj to Bon na innowacje – przyp. aut.). Na czym konkretnie polegał projekt?

Chodziło o opracowanie dokumentacji technicznej urządzenia i sposobu do prażenia ziarna sezamu. Kolejnym krokiem było zgłoszenie tego wynalazku do ochrony patentowej w Urzędzie Patentowym RP oraz Europejskim Urzędzie Patentowym.

Czy zakończyliście projekt? Jak przebiegało jego rozliczenie? Czy było trudne?

Projekt zrealizowaliśmy i rozliczyliśmy w ciągu pół roku. Starannie podeszliśmy do gromadzenia dokumentacji, dlatego nie mieliśmy problemów z jego rozliczeniem. Cała procedura pozytywnie wpłynęła na działalność firmy.

Chcesz poznać więcej praktycznych porad dotyczących funduszy europejskich? Wejdź na info.rpo.lubelskie.pl/blog lub zeskanuj kod i wyczytaj się w nasz blog.

Czy na tym etapie można już stwierdzić, że projekt wpłynął na rozwój Eureka?

Jesteśmy jedną z nielicznych firm zajmujących się obróbką i prażeniem sezamu na polskim rynku. W tym roku odebraliśmy dwa zapytania o dostawę urządzenia do prażenia ziarna sezamowego. Jeszcze nie pozyskaliśmy zlecenia, ale mam nadzieję, że zainteresowanie tym urządzeniem będzie rosło. Produkcja cukiernicza rośnie, a to dla nas dobry sygnał i szansa na nowe zamówienia.

Jak ocenia pan realizację projektu? Było warto?

Projekt wzbogacił naszą własność przemysłową o nowy sposób i urządzenie do obróbki sezamu. Opracowaliśmy i wykonaliśmy nowatorską linię technologiczną oraz przygotowaliśmy metody oczyszczania ziarna sezamowego dla firmy Wedel w Warszawie. Oceniam go pozytywnie.

Jak istotne w rozwoju firmy było unijne dofinansowanie?

Dotacja przyspieszyła decyzję o zgłoszeniu do ochrony patentowej. W małej firmie często nie wystarcza środków na perspektywiczne wydatki. Dzięki unijnemu wsparciu posiadamy gotową dokumentację do szybkiej realizacji zamówienia.

Namówiłby pan przedsiębiorców do sięgania po fundusze europejskie?

Oczywiście. Zachęcam do korzystania z unijnych środków, szczególnie gdy przedsiębiorcy mają nowatorskie pomysły i rozwiązania, które można wielokrotnie sprzedać w formie produktu bądź usługi. Jest to skuteczny sposób ochrony przed konkurencją oraz ważny czynnik wpływający na rozwój firmy. Mając w portfolio opatentowane rozwiązania, można z mniejszym ryzykiem inwestować w przyszłość przedsiębiorstwa.

Z bloga Super Elki

Jak innowacje zmieniają lubelskie firmy? Sprawdziłam to

To, że innowacje idą w parze z funduszami europejskimi, na pewno wiesz. Ale czy zastanawiałaś/eś się, jak innowacje mogą przydać się Twojej firmie, albo jak wpływają na Twoje życie? Zobacz trzy firmy z województwa lubelskiego, które skorzystały na innowacyjności. Jestem pewna, że będą dla Ciebie inspiracją.

Kreatywność? Nie mamy się czego wstydić

Jak powiedział mi Marceli Niezgoda, dyrektor Lubelskiej Agencji Wspierania Przedsiębiorczości w Lublinie: *Lubelscy przedsiębiorcy pod względem kreatywności nie mają się czego wstydić. Brak jest im jedynie warunków, by przekształcić tę kreatywność w innowacyjność. Dlatego też fundusze unijne odgrywają kluczową rolę w stworzeniu idealnego fundamentu jej rozwoju. Firmy, które uzyskały dofinansowanie, stanowią świadectwo, że warto inwestować w innowacyjność, budując przy tym nasz potencjał gospodarczy nie tylko na arenie regionalnej, ale również krajowej i międzynarodowej.*

Postanowiłam sprawdzić, jak przedsiębiorcy z Lubelszczyzny, którzy dostali dotacje na innowacje, wykorzystali unijne pieniądze i jak radzą sobie na rynku. Subiektywnie wybrałam trzy firmy. Poznaj je bliżej.

GeoNep Geotechnika Nepelski Chyמוש Sp. Jawna | Lublin

Badania naukowe w mobilnym laboratorium polowym to innowacyjny projekt firmy GeoNep Geotechnika. W laboratorium „na kółkach” specjaliści prowadzą badania geotechniczne gruntu. Wykorzystują do tego sondowanie CPTU, które pozwala na dokładną ocenę parametrów geotechnicznych podłoża.

Dzięki dofinansowaniu GeoNep wprowadziła nową usługę polegającą na badaniu podłoża gruntowego oraz usługi badawcze w zakresie pracy gruntu oraz współpracy konstrukcji budynku z podłożem gruntowym. Ponadto udało się znacznie usprawnić pozyskiwanie, przetwarzanie i udostępnianie danych i wyników z przeprowadzonych badań.

Fot. geonep.pl

Fot. zwirkop.pl

Żwirkop Bożena Kozuchowska | Szczygły Górne / Łuków

Budownictwo to branża, która dynamicznie rośnie w naszym regionie. Nie dziwi więc, że Żwirkop uruchomił Laboratorium Technologii Betonu, co pomogło mu w rozwoju prowadzonej działalności badawczo-rozwojowej. Z projektu dofinansowanego z Regionalnego Programu Operacyjnego firma kupiła:

- » laboratoryjne zestawy do badania betonu, kruszywa, wskaźnika piaskowego i zagęszczania gruntu,
- » innowacyjne oprogramowanie do prowadzenia badań.

Pszczelarz Kozacki | Kozaki / Łukowa

Innowacje w branży rolniczej uważam za jedno z ciekawszych. Firma Pszczelarz Kozacki zrealizowała projekt, w którym stworzyła nowoczesne zaplecze badawczo-rozwojowe. Dzięki temu producent miodu szczegółowo analizuje skład swoich produktów. Za dotację kupił specjalistyczną maszynę – wysokosprawy chromatograf ciekawy z detektorem refraktometrycznym i ultraszybkim spektrometrem mas z analizatorem typu potrójny kwadrupol.

Ufff, skomplikowane, ale bardzo przydatne urządzenie. Służy do analizy związków chemicznych występujących w żywności (owoce, warzywa, grzyby, miody, mleko, wody pitne), paszach i glebie. Aparatura umożliwia powtarzalne i selektywne oznaczanie wybranych grup związków, m.in.:

- » pestycydów,
- » antybiotyków,
- » leków,
- » narkotyków,
- » witamin,

- » mikotoksyn, nawet na śladowych, mikro-, nano- i pikośladowych poziomach stężeń.

Fot. facebook.com/pszczelarz.kozacki

Dzięki tym inwestycjom firmy rozszerzyły swoją działalność o nowe usługi. Teraz oferują i zarabiają więcej. Mam nadzieję, że te przykłady zainspirują Cię do inwestowania w innowacyjne rozwiązania, które będą trampoliną do rozwoju Twojego biznesu. Działaj w myśl powiedzenia: *osoba, która twierdzi, że coś nie może być zrobione, nie powinna przeszkadzać tej, która właśnie to robi.*

Zatem do dzieła!

Z bloga Super Elki

REBORN, czyli druga szansa dla przedsiębiorców „po przejściach”

Firmy z Lubelszczyzny, które przechodzą perturbacje, są bliskie upadku lub nie radzą sobie na rynku, wcale nie są skazane na porażkę. Pomocną dłoń wyciągają do nich władze regionu. Dzięki udziałowi Województwa Lubelskiego w międzynarodowym projekcie REBORN nasze firmy zyskują drugą szansę na osiągnięcie sukcesu w biznesowym życiu.

W styczniu 2017 roku Województwo Lubelskie rozpoczęło realizację projektu REBORN – **Embracing failure to encourage entrepreneurship and competitiveness** (z ang. REBORN – Wykorzystanie porażki w biznesie do wspierania przedsiębiorczości i konkurencyjności). Jego celem jest wsparcie konkurencyjności oraz przyspieszenie wzrostu gospodarczego regionów przez usprawnienie instrumentów odnoszących się do ponownego podjęcia działalności gospodarczej i tworzenia pozytywnego wizerunku MŚP, które po porażce biznesowej chcą ponownie wrócić na rynek i kontynuować swoją działalność.

Przyczyny porażki w biznesie? Nie ma jednej odpowiedzi

Jest wiele powodów, które składają się na trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej lub porażkę w biznesie. Zaczynając od problemów finansowych, przez uwarunkowania prawne i rynkowe, do których trzeba się dopasować i na które przedsiębiorca nie ma wpływu. Występuje także szereg innych czynników, m.in. obawa przed zmianą, brak

kompetencji w niektórych obszarach, w których potrzebny jest doradca/mentor, problemy z diagnozowaniem stanu firmy, niska świadomość tego, kiedy mówić o swoich problemach, czy brak odwagi, aby w ogóle o nich mówić. Oprócz tego pojawia się symptom zwlekania z działaniem i zbyt późnej reakcji.

Z drugiej strony pojawia się inna sfera trudności, m.in. gdy przedsiębiorca staje przed problemem pozyskania środków finansowych, jeśli znajduje się w trudnej sytuacji. W przypadku ofert bankowych – niechętnie udzielane są pożyczki osobom nieposiadającym historii kredytowej oraz których projekty charakteryzują się znacznym ryzykiem niepowodzenia. Warunki udzielania pomocy publicznej, jak również de minimis powodują, iż nie jest ona udzielana przedsiębiorcom w trudnych warunkach czy w stanie bankructwa. W ramach aktualnej oferty instrumentów finansowych przedsiębiorcy mogą liczyć na preferencyjne: kredyty inwestycyjne, kredyty obrotowe, leasing, pożyczki. Oferta jest jednak w większości dostępna dla osób rozpoczynających działalność, samozatrudnionych

▶ Uczestnicy spotkań w ramach projektu REBORN korzystają z porad ekspertów. O sekretach przywództwa oraz roli coachingu w osiąganiu sukcesu firmy mówił właścicielom firm Andrzej Cieplak – od 1989 roku przedsiębiorca, trener, mentor, wykładowca i akredytowany Coach ACC ICF

Fot. Departament Gospodarki i Współpracy Zagranicznej / UMWL w Lublinie

i mikroprzedsiębiorców. Projekt REBORN tworzy szansę uzupełnienia tej luki przez poszukiwanie, wypracowanie i wdrożenie instrumentu wsparcia dla firm w trudnościach.

System wczesnego ostrzegania

Temat przewodni projektu REBORN odpowiada na dość nowy, trudny i rzadko poruszany w polskich realiach wątek dotyczący tzw. polityki drugiej szansy, zwanej również polityką nowej szansy. Jest ona związana z wypracowaniem działań, które pozwolą na wczesne ostrzeganie o ewentualnych trudnościach w prowadzeniu działalności gospodarczej. Jednocześnie proponuje system ułatwień dla przedsiębiorców, których firmy zostały zlikwidowane w wyniku porażki biznesowej, poprzez ponowne rozpoczęcie działalności gospodarczej. Wspomniana polityka jest szansą na ograniczenie ryzyka upadłości przedsiębiorstw i przeciwdziałanie skutkom tego zjawiska, np. negatywnemu wizerunkowi w otoczeniu.

W Polsce zostały podjęte kroki związane z wypracowaniem podejścia koncepcyjnego w obszarze polityki nowej szansy oraz rozwiązania legislacyjne służące ograniczeniu ryzyka likwidacji przedsiębiorstw. Polityka krajowa o tematyce nowej szansy została po raz pierwszy w sposób kompleksowy przeanalizowana w latach 2011–2013. Na tej podstawie w 2014 roku powstał program „Polityka Nowej Szansy”, omawiający problematykę zarządzania przedsiębiorstwem w sytuacji kryzysowej. Jak wynika z danych zgromadzonych przez Ministerstwo Rozwoju, na poziomie regionalnym ciągle widoczne są niedostatki konkretnych działań wspierających restarterów.

Lubelskie regionalnym liderem

Województwo Lubelskie, jako pierwszy region w Polsce, wyszło naprzeciw problemom przedsiębiorców w trudnej sytuacji i przystąpiło do projektu REBORN realizowanego przez sześć podmiotów z Unii Europejskiej. Projekt jest

finansowany z programu Interreg Europa ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego. Agencja finansowa FILSE w regionie Liguria (Włochy) – lider projektu, CEEIM European Centre of Enterprises and Innovation (Hiszpania), AEI Agency for Enterprises and Innovation (Belgia), IFKA (Węgry), Region Zachodnia Macedonia (Grecja) oraz Województwo Lubelskie zamierzają wspólnie wypracować rozwiązania wspierające restarterów. Celem współpracy regionów partnerskich jest zbudowanie sprzyjającego klimatu wokół wysiłków, jakie podejmują przedsiębiorcy wobec kryzysu w firmie oraz wokół działań zmierzających do przeciwdziałania stygmatyzacji osób doświadczonych porażką biznesową. W projekcie REBORN nacisk położony jest również na działania popularyzujące nowe podejście do kwestii upadłości przedsiębiorstw. Podejście to polega na zainicjowaniu zmiany sposobu myślenia i postrzegania porażki biznesowej w środowisku przedsiębiorców oraz w społeczeństwie jako naturalnego etapu procesu uczenia się i doskonalenia, na którym można oprzeć przyszły sukces w biznesie i innych dziedzinach życia. Porażka powinna być traktowana jako lekcja i bagaż cennego doświadczenia zwiększającego szansę powodzenia w przyszłości.

Tworzą klimat do rozwoju przedsiębiorczości

Projekt REBORN ma pomóc usprawnić współpracę pomiędzy poszczególnymi stronami (naukowcami, przedsiębiorcami, instytucjami otoczenia biznesu, administracji publicznej) w taki sposób, aby tworzyć pole dialogu i współdziałania pozwalające dostosować narzędzia wsparcia do potrzeb przedsiębiorców i uwarunkowań występujących w regionie. Kluczową rolę w tym procesie odgrywa możliwość zapoznania się z rozwiązaniami stosowanymi w krajach uczestniczących w projekcie.

Dotychczas zdiagnozowana została sytuacja w kraju oraz w regionie w zakresie polityki nowej szansy oraz przeanalizowano jej słabe i mocne strony. Prace te wykonano z dużym zaangażowaniem regionalnych partnerów uczestniczących w posiedzeniach Regionalnej Grupy Interesariuszy (RGI). Ponadto odbyły się spotkania instytucji publicznych oraz otoczenia biznesu kierujących swoje oferty do przedsiębiorców.

Elżbieta Szulc-Wałęcka

Departament Gospodarki i Współpracy Zagranicznej

Potrzebujesz więcej informacji? Skontaktuj się z nami

Znajdziesz nas w internecie:

- » strona projektu:
<https://www.interregeurope.eu/reborn/>
- » portal gospodarczy Województwa Lubelskiego:
<http://invest.lubelskie.pl/pl/reborn>
- » strona Regionalnej Strategii Innowacji:
www.rsi.lubelskie.pl
- » Twitter: @EUReborn

Szczegółowych informacji o projekcie udziela
Elżbieta Szulc-Wałęcka,
e-mail: elzbieta.walecka@lubelskie.pl

REBORN
Interreg Europe

Projekt ELISE

Budujemy międzynarodowy ekosystem w obszarze life science

Farmacja, biotechnologia, biomedycyna. Efektem rozwoju właśnie tych dziedzin, zaliczanych do life science, są nowe i skuteczniejsze metody leczenia. Województwo Lubelskie chce nadawać ton temu rozwojowi, dlatego przystąpiło do międzynarodowego projektu ELISE. Dzięki niemu nasze uczelnie i przedsiębiorcy skorzystają z wiedzy i wyników badań naukowych prowadzonych w kilku państwach Unii Europejskiej.

Life science – czyli co?

Life science to hasło, które w sposób szczególny łączy nauki skupiające się na organizmach żywych – od biologii, przez biotechnologię i farmację, po biomedycynę. Postęp, jaki dokonał się w ostatnich latach w biologii molekularnej i biotechnologii, pozwala na daleko posuniętą specjalizację badań w tym obszarze. Wymaga ponadto łączenia różnych dyscyplin naukowych. Badania prowadzone w obszarze life science dostarczają przełomowych wyników, które w istotny sposób zmieniają m.in. dotychczasowe metody leczenia. Właśnie dlatego dziedziny naukowe oraz gałęzie gospodarki, które zalicza się do life science, np.:

- » farmacja,
- » biotechnologia,
- » biomedycyna,
- » bioinformatyka,
- » inżynieria medyczna

traktowane są jako kluczowe obszary innowacyjnej gospodarki. Fakt, że dotyczą one kwestii zdrowia, żywienia czy aktywnego stylu życia, sprawia, że mają tak praktyczny wymiar i wpływ na ogólną jakość życia.

Rozwój w ww. dziedzinach naukowych ma międzysektorowy i globalny charakter, co przekłada się na ogromne możliwości wprowadzenia na rynek innowacyjnych produktów i usług. Ta specyfika pociąga za sobą bardzo złożone uwarunkowania o charakterze technologicznym, infrastrukturalnym, ekonomicznym, prawnym i wreszcie kadrowym. Żeby im sprostać, konieczne jest stworzenie specjalnego środowiska – ekosystemu – sprzyjającego wymianie wiedzy i współpracy różnych podmiotów na rzecz rozwoju badań oraz wykorzystania ich wyników w praktyce gospodarczej.

Znaleźliśmy swój ekosystem

Poszukując odpowiedzi na pytanie, jak taki ekosystem powinien wyglądać w województwie lubelskim, samorząd województwa przystąpił do projektu „European Life Science Ecosystems” (ELISE) realizowanego przez osiem podmiotów z Unii Europejskiej. Finansowanie projektu ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego zapewnia program Interreg Europa. Politechnika w Kownie (Litwa) – lider projektu, Region Centralny Dolina Loary (Francja), ASTER (Agencja Innowacji Regionu Emilia Romania, Włochy), Region Koszyce (Słowacja), Cassovia Life Science (Słowacja), BioCon Valley Association (w Regionie Meklemburgia-Pomorze Przednie, Niemcy), Life Science Nord (Hamburg and Schleswig-Holstein, Niemcy) i Województwo Lubelskie zamierzają wspólnie wypracować rozwiązania wspierające rozwój obszaru life science, które będą ważnymi elementami polityk innowacji

Aż 12 szkół wyższych

w województwie lubelskim kształcą studentów na kierunkach zaliczanych do life science

(RIS3) poszczególnych regionów. Założeniem projektu ELISE jest stworzenie lub – tam, gdzie już istnieją – wzmocnienie regionalnych ekosystemów life science, a także przeanalizowanie możliwości utworzenia ekosystemu o wymiarze europejskim.

Lubelskie ma potencjał

W naszym województwie jest wiele elementów sprzyjających rozwojowi nauk o życiu. Pod względem liczby studentów region znajduje się w czołówce polskich województw, a szczególną rolę odgrywa tu Lublin, który jest jednym z większych ośrodków akademickich w kraju. Wśród 18 szkół wyższych aż 12 kształcą studentów na kierunkach, które należą do obszaru projektowego. Doskonała

► Badania prowadzone w obszarze life science dostarczają przełomowych wyników, które w istotny sposób zmieniają m.in. dotychczasowe metody leczenia

Fot. Fotolia.pl

infrastruktura zarówno uczelni, jak i instytutów badawczych umożliwia prowadzenie badań i zdobywanie wiedzy nie tylko w komfortowych warunkach, ale przede wszystkim na światowym poziomie. Wysokiej jakości specjalistyczny sprzęt oraz know-how to także ogromne możliwości współpracy pomiędzy jednostkami naukowymi a biznesem. Zwiastunem zacieśnienia takiej współpracy jest aktywność przedsiębiorców z sektora spożywczego, medycznego, chemicznego czy ochrony środowiska, w tym tych zrzeszających się w strukturach klastrowych, m.in. Klaster Lubelska Medycyna czy Lubelski Klaster Biotechnologiczny.

Chcesz poznać więcej szczegółów? Odwiedź nas w internecie

Znajdziesz nas w internecie:

- » **strona projektu:**
www.interregeurope.eu/elise
- » **portal gospodarczy Województwa Lubelskiego:**
www.invest.lubelskie.pl
- » **strona Regionalnej Strategii Innowacji:**
www.rsi.lubelskie.pl
- » **Twitter:** @EliseEcosystems
- » **Facebook:** @ELISE – Life Science Ecosystems

Międzynarodowa współpraca procentuje

Projekt ELISE ma znaleźć odpowiedź na pytanie, jak usprawnić współpracę pomiędzy poszczególnymi elementami systemu: naukowcami, przedsiębiorcami, szpitalami, organizacjami pacjentów, administracją publiczną, tak aby w pełni wykorzystać zarówno możliwości poszczególnych uczestników, jak i samego systemu. Kluczową rolę w tym procesie odegra możliwość zapoznania się z rozwiązaniami stosowanymi w krajach uczestniczących w projekcie. Dotychczas zanalizowaliśmy słabe i mocne strony lubelskiego ekosystemu, a także główne ograniczenia jego rozwoju. Udało się to zrobić dzięki dużemu zaangażowaniu regionalnych partnerów uczestniczących w posiedzeniach Regionalnej Grupy Interesariuszy (RGI). Wyniki prac prezentujemy na forum międzynarodowym podczas spotkań projektowych.

Danuta Sulowska, Sławomir Sołtys
Departament Gospodarki i Współpracy Zagranicznej

Przedszkole z unijnym akcentem

W dzielnicy Felin stu małych mieszkańców Lublina znalazło swoje cztery kąty. Gdy ich rodzice pracują, maluchy dzielnie uczą się poprawnej wymowy, z uśmiechem poznają różne rytmy i chętnie gimnastykują się na sali ćwiczeń. Rodzice przyznają, że nowe miejsca w Przedszkolu nr 84 to ogromna pomoc w wychowaniu ich potomstwa.

► Lubelski Felin z roku na rok się rozrasta. Powstają tu nowe bloki, osiedla i drogi. Młodzi wybierają tę okolicę, ponieważ przyciągają ich atrakcyjne ceny mieszkań. Dlatego właśnie w tej dzielnicy chcą założyć swój pierwszy dom. Nic dziwnego, że na Felinie zaczęło brakować wolnych miejsc dla trzy- i czterolatków.

► Miasto musiało coś z tym zrobić. Postawiło na fundusze europejskie z Regionalnego Programu Operacyjnego. Dzięki pozyskaniu ponad miliona złotych dotacji w Przedszkolu nr 84 powstały cztery dodatkowe oddziały. W sumie znalazło się w nich miejsce dla setki dzieci. Unijne dofinansowanie pozwoliło również na zorganizowanie wyjątkowych zajęć dodatkowych dla podopiecznych i zatrudnienie kilku osób, w tym nauczycieli, woźnych i konserwatora.

► Maluchy z Felina mają tu wszystko, czego potrzebują. Nowe mebelki w salach i szatniach, świetnie wyposażoną jadalnię, ulubione zabawki i pomoce dydaktyczne, wygodne leżaki i zestawy mięciutkiej pościeli oraz kolorowe dywany. W planach są jeszcze pomoce do zabaw ruchowych pod chmurką oraz sprzęt komputerowy i RTV.

► Mali lublinianie chętnie garną się do zajęć dodatkowych, które pobudzają i przyspieszają ich rozwój psychoruchowy, uczą pracy w grupie i panowania nad emocjami. Czuwają nad nimi doświadczeni nauczyciele gimnastyki korekcyjno-kompensacyjnej, rytmiki, tańca oraz wykwalifikowany logopeda i nauczyciel zajęć kinezylogii edukacyjnej Paula E. Dennisona. W zajęciach logopedycznych uczestniczy 60 dzieci z nowo utworzonych oddziałów. Natomiast pozostałe zajęcia dodatkowe są dla wszystkich trzy- i czterolatków z Przedszkola nr 84, czyli ok. 300 maluszków.

Biuro Rzecznika Funduszy Europejskich

ul. Stefczyka 3, 20-151 Lublin

tel. (81) 478 13 31

e-mail: rzecznikrpo@lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Białej Podlaskiej

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30

ul. Warszawska 14, 21-500 Biała Podlaska

tel.: (83) 343 58 44, fax: (83) 342 28 82

e-mail: bialapodlaska@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Zamościu

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30

ul. Partyzantów 94, 22-400 Zamość

tel.: (84) 638 02 67, fax: (84) 639 31 34

e-mail: zamosc@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Chełmie

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30

pl. Niepodległości 1, 22-100 Chełm

tel.: (82) 565 19 21, fax: (82) 563 02 08

e-mail: chelm@feu.lubelskie.pl

Lokalny Punkt Informacyjny w Puławach

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30

ul. Centralna 9, 24-100 Puławy

tel.: (81) 886 61 26, (81) 886 61 27

e-mail: pulawy@feu.lubelskie.pl

Departament
Zarządzania
Regionalnym
Programem
Operacyjnym

pon.-pt. 7:30-15:30

ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin

tel.: (81) 441 67 38, fax: (81) 441 67 40

e-mail: drpo@lubelskie.pl

Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu Rozwoju
Regionalnego

pon.-pt. 7:30-15:30

ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin

tel.: (81) 441 67 50, fax: (81) 441 65 76

e-mail: rpo@lubelskie.pl

Departament
Wdrażania
Europejskiego
Funduszu
Społecznego

pon.-pt. 7:30-15:30

ul. Czechowska 19, 20-072 Lublin

tel.: (81) 441 68 43, fax: (81) 441 68 53

e-mail: efs@lubelskie.pl

Lubelska Agencja
Wspierania
Przedsiębiorczości
w Lublinie

pon.-pt. 7:30-15:30

ul. Wojciechowska 9a, 20-704 Lublin

tel.: (81) 462 38 12, (81) 462 38 31

fax: (81) 462 38 40

e-mail: info.lawp@lubelskie.pl

Wojewódzki
Urząd Pracy
w Lublinie

pon.-pt. 7:30-15:30

ul. Obywatelska 4, 20-092 Lublin

tel.: (81) 463 53 63

e-mail: punkt.konsultacyjny@wup.lublin.pl

Biuro
Zintegrowanych
Inwestycji
Terytorialnych

Urząd Miasta Lublin

pon.-pt. 7:30-15:30

ul. Leszczyńskiego 14, 20-069 Lublin

tel.: (81) 466 16 20, fax: (81) 466 16 29

e-mail: zit@lublin.eu

Główny Punkt
Informacyjny
w Lublinie

pon. 7:30-18:00; wt.-pt. 7:30-15:30

ul. Stefczyka 3b, 20-151 Lublin

tel.: (81) 441 68 64, (81) 441 68 65

e-mail: kontakt@feu.lubelskie.pl

